

Időutazás a Nyugat-Mecsekben

A látogatókat a földtörténeti múltba, i.e. 280-225 millió évvel röpitették vissza. A Nyugat-Mecsek ezen részét perm korú szárazföldi (zöldes, szürke és vörös homokkövek) és rátelepülő triász korú tengeri törmelékes üledékes kőzetek (durva konglomerátum) építik fel. Ez a perm-triász határ a terület fejlődéstörténetében fontos mérföldkő, mert ez időtől vált általánossá a tengerelöntés és a tengeri üledékek keletkezése hazánkban. Utunk során, ezeken a több százmillió éves köveken baktatunk végig.

A hegy a Mecsek nyugati tagja mely, 602 m tengerszint feletti magasságával a hegység egyik legmagasabb tagja. Régi neve Patacsi-hegy. A hegyen 1225-ben Bertalan pécsi püspök alapított kolostort a Mecsekben élő remetek számára, melyet Szent Jakabnak szenteltek. A történelem során a kolostor szentjének neve átszállt a hegyre is és Jakab-hegy néven maradt fenn napjainkig. A pálos kolostor helyreállított romjait a hegy fennsíkján nézhettük meg.

A 223 hektár természetvédelmi terület a hegy központi részét öleli fel, mely a legértékesebb földtani és kultúrtörténeti értékeket rejt. Itt található a vaskori földsánc és az illír-pannon halomsírok.

A Patacsi-hegy fennsíkja már az i.e. X. századtól lakott része volt a Mecseknek. Első lakói egy késő bronzkori (i.e. X–IX. sz.) népcsoport volt, akiket jellegzetes temetkezési szokásukról urnamezős kultúra népek neveznek. Településüket még nem védte erődítés. E település elpusztulása után (i. e. IX–VIII. sz.) a korai vaskor idején a hallstatti kultúra népe védelmi célból a fennsíkot földsáncokkal vette körül, melyek átlagosan 2–5 méter magasak, de helyenként a 6–8 méteres magasságot is elérik. A kőből és földből épült sáncok ma is szinte teljes épségben maradtak, és pontosan jelzik az egykori erődített települést.

Hetfehely, német falu, Baranya vármegyében, igen erdős hegyes vidéken, nt. p. Pécs. Határa 2407 hold, mellyből urbéli beltelek 60, szántó 469, rét 115, legelő 161, szőlő 92, urasági beltelek 4, szántó 47, rét 30, erdő 1427 hold. Lakja 423 r. kath. Birja a pécsi káptalan.

A korai vaskori erődítmény lakói a földvár területén kívül, annak nyugati oldalán temették el halottaikat. A délnyugati kaputól (kb. 200 méter) nyugatra bukkantunk rá a több száz halomból álló sírmezőre Mindegyik halom egyetlen temetkezést takart. A halottakat minden esetben elhamvasztották. A halotti máglya helyén ásták meg a sírgödört, s a halott hozzátartozói ebben helyezték el a hamvakat tartalmazó agyagedényt. A sírok fölött általában kőből készült sírkamra vagy kőpakolás volt, melyet földdel borítottak be. A sír építményeket minden esetben kőgyűrű vette körül, ezek a kőgyűrűk a „halott házát” vagy „birodalmát” övező kerítések.

A hegy déli oldalán találhatók a „Babás – szerkövek” amelyek sajátos mikromorfológiai formák: kőgombák, szfinx-sziklák, kőpiramisok, kőzsákok. Kőzetük kvarc, kvarcporfir, gránit kőzetek görgetegéből, kavicsaiból áll, me-

lyet főleg kovás kötőanyag cementál. Ezért a külső erővel szemben ellenállóbb, mint a környező puhább homokkő. Ezen konglomerátum anyagából készítették szerszámaikat a Jakab-hegy őslakói, innen a „szer”(szerszám) kő elnevezés.

A déli oldal változatos felszínéről a Zsongor kőnél kaptak ízelítőt a látogatók.

Aki vissza szeretne jönni és a hegy déli oldalán feljutni a fennsíkra, az Kővágószőlős felől hódítsa meg a hegyet.

A hegyről a buszhoz visszaérve, indultunk Hetvehelyre, onnan Sás-völgybe, a Mecseki Erdészeti Zrt. Mókus Suli Erdészeti Erdei Iskola és Erdő Háza szálláshelyének avatására. Az erdészet 15 évvel ezelőtt hozta létre elsőként Árpádtetőn, majd a Zselicben Sasréten, az erdei iskoláját. A Mókus Suli eddig nem rendelkezett szálláshellyel. 2010. május 18-án a 141. Vándorgyűlésen adtuk át ünnepélyes keretek között az erdei iskola szálláshelyét. Továbbá ezen ünnepélyen vehették át az erdészeti erdei iskolák a minősítési dokumentációjukat, melyet a Mecseki Erdészeti Zrt. részéről Szőnyi János, az OEE részéről Pető József és Ormos Balázs, az FVM részéről Nagy Dániel adott át.

Adorján Rita

